

עת"א 21898/05/18 - ז.א.ש. נגד משטרת ישראל/שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחויז בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

23.7.2018

עת"א 18-05-2018 א.ש. (עוצר) נ' משטרת ישראל/שירות בתי הסוהר
העוטר ז.א.ש. (עוצר)
עו"י ב"כ עו"ד דוד הלוי

נגד המשיבה

משטרת ישראל/שירות בתי הסוהר
עו"י ב"כ עורך הדין: יעל אגרנא, מיכל אוזלאו, שי עצזני,
chan bar shalom, Bergman, Or Gabay ועמיחי מרקס

פסק דין

(זה נוסח מעודכן ומסוגנן של פסק הדין שהוקרא בבית המשפט ביום

**כב בתמוז תשע"ח (5.7.18) ואשר הוקלט. הנוסח המקורי מבוסס על פענוח ההקלטה וככל תיקונים
ושינויים סגנוניים, המתיחסים מהענין).**

1. ביום 10.5.18, הוגשה לבית המשפט עתרת אסיר דחופה חתום על ידי עו"ד דוד הלוי, שבה נטען כי העתירה אינה "להורות למשיב לספק לעוטר תרופות מרשם להם נזק בשל מצבו הבריאותי הקשה בו שרי העוטר".

2. כפי שנאמר בעתירה, שהוגשה לאחר דין קודם במסגרת מ"ת 18-05-16398, מסופר כי העוטר היה בטיפול רפואי, תחילתה במסגרת שב"ס, כאשר היה במאסר, ולאחר מכן, בהיותו אזרח חופשי. מדובר בתרופה מסווג אוקסיקונטן במיןון של 100 מ"ג ביום (להלן גם - "התרופה").

3. בעתירה נכתב כי היה לעוטר הזכות לקבל תרופה זו מהרופא בקופת החולים, וכי השב"ס שלל לו את הזכות האמורה.

4. טענת ב"כ העוטר היא, שאין שום הצדקה לפגוע בבריאותו של מרשו, העוטר, וכי יש ליתן צו שיפוטי המורה לאפשר לעוטר לקבל את אותן תרופות שקיבל בעבר.

5. בתיק זה התנהלו ישיבות בתאריכים אלה: 18.5.18; 21.5.18; 13.5.18; 29.5.18; 14.6.18 ; 5.7.18 .

6. ניתנו על ידי החלטות רבות, הן במהלך הישיבות והן בסופה של כל ישיבה וישיבה.

7. העידו בפניי מומחים מטעם השב"ס, גם בישיבות הקודמות (ראה למשל את חוותתו הארוכה של רב קלאי ד"ר ברפר מיכאל ביום 21.5.18 מהשעה 10:30 עד 13:55), וגם בישיבת היום, שבה העיד ד"ר בנאל.

עמוד 1

- .8. ב"כ העותר הביא חוות דעת מפורטת, המשתרעת על פני תשעה עמודים, של פרופ' יעקב ברג, מיום 13.6.18.
- .9. לכארה, היה מקום ליתן בפסק הדין סקירה מלומדת על כל שלב ושלב בטיפול של העותר, ולהתייחס לכל טענה וטענה שטען העותר, לאורך כל תקופת החודשים שבהם עתירה זו הייתה תליה וועמדת.
- .10. tieten, והעוטר צודק, בהתייחסותו לעבר. אם יש בכוונתו להגיש תביעה נזקון, הוא רשאי להגיש תביעה כזו, ובמהלכה - תיבדק כל פעולה של כל אחד מן הרופאים, במסגרת שב"ס, בכל אחד מבתי הכלא שבהם שהה העותר, ואשר טיפול בעותר, ותבחן השאלה, האם פעולה או מחדלו של אותו רופא, הייתה סבירה או בלתי סבירה; האם הייתה מקצועית או בלתי מקצועית; והאם נגרם או לא נגרם לעותר נזק, עקב פעולה או מחדלו של אותו רופא, והכל, על פי אמות המידה הנהוגות בתביעות נזקון.
- .11. אולם, לאחר ועתרת אסир יש לה מטרה אחת בלבד, והוא - היענות או אי היענות לצו או לעתירה ש牒קש העותר, אני רואה תפוקידי בתיק זה ליתן את הסعد או התroxפה ש牒קש העותר, ולא לדון בפרטיו העבר, כמו שזכרנו לעיל.
- .12. גם בדיון היום - 5.7.18 - הובחר כי לאחר שהעוטר היה בשני בתים בלבד: בMagnitude הרווחים ובכלל מעשייו, לא ניתנה לו התroxפה המבוקשת. יכול להיות, שאם זה היה המצב היום, כי אז הייתה נתן פסק דין בשלבים הללו, ובמסגרתו הייתה נתן צו עשה המחייב לחת את התroxפה או צו דומה, בגין המגבילות בהם רשיי ומוסמך בית משפט לחת צו אופרטיבי, בניגוד לדעת רופא.
- .13. ואכן, במשפט הדינים הללו, כל פעם ש牒קש ב"כ העותר, עו"ד הלוי כי אתן צו בגין המורה על מתן תroxפה לעותר, במינון זה או אחר (היתה בקשה לחת את התroxפה במינון של 100 מ"ג, ובקשה אחרת הייתה לחת הוראות שהמינון ירד ב-20% כל שבוע חלק מהליך גמילה של העותר), נתתי החלטות ובהן הסברתי שבית משפט זה אינו נותן צוים לרופאים ואני נותן רציפות לתroxפות (ראה, למשל, פסקה 8 להחלטתי מיום 2 בספטמבר תשע"ח (21.5.18), עמ' 39, שורה 12, וזה במשך להחלטה מפורטת יותר מיום כח באיר תשע"ח (13.5.18), עמ' 4, פסקאות 1-2 שם קבעתי כי "בקשת העותר, ולמעשה בבקשת עורך דין כי ניתן להם צו עשה זמני" שבו שופט יורה לרופא איזה תroxפה לחת. עם כל הכבוד למערכת בתים המשפט, אין ידי מותב זה ידע רפואי שיאפשר לו לקחת אחריות מעין זו).
- .14. לעומת זאת, התברר לי בדיון היום, וזאת, כמובן, כנראה, לבאי כוח הצדדים רק היום בבורק, כי לאחר החלטתי בישיבה الأخيرة, מיום 14.6.18, חלו שינויים משמעותיים במצב העותר, מבחינת קבלת התroxפה.
- .15. ביום 17.7.18, הועבר העותר מכלא מעשייו (שם סירב הרופא לחת לו את התroxפה), לכלא ניצן. הרופא בכלל ניצן, ד"ר שמיש גבריאל, רשם לעותר מספר תroxפות, כפי שעולה ממנסמך שענינו סיכום מידע רפואי מיום 5.7.18 (שהוא לא בישיבת היום), כאשר התroxפה השלישית היא אותה תroxפה אוקסיקונטין. שם המינון הוא אחד, 20 מ"ג כפול 5, דהיינו: 100 מ"ג ביום.
- .16. באותו סיכום מידע רפואי, נקבע כי תאריך התחלה התroxפה הוא ביום 18.6.18 וכי התroxפה הינה לשושים ימים.

17. מאחר ואנו היום, ביום 18.5.2018, המרשם שנתן הרופא, ד"ר שמייס גבריאל - עומד בעינו.
18. בדין היום הבהיר דבר נוסף, ד"ר שמייס גבריאל נתן הבוקר, על פי בקשה הייעץ המשפטי בשב"ס, מכתב, שבו מסופר כי העותר הגיע לבית משער ניצן, כשהוא הביא אליו מסמכים רפואיים, כולל: מרשימים מקופת חולים על טיפול בצדורי אוקסיקונטין. בהמשך המכתב, בסעיף 3, מצין הרופא הנ"ל, כי התתרשם ממצבו של העותר, וכי העותר סובל מכאבים עזים בעמוד שדרה מותני, עם הקרנות לרגליו, ולכן, ניתנה לו התרופה האמורה.
19. בהמשך המסמך, בסעיף 4, מבהיר הרופא ד"ר שמייס גבריאל, כדלקמן "בהתיחסותי לנושא זה לקחתי בחשבון את הטיפול הממושך באוקסיקונטין, והנ"ל [העותר] התחיל לקבל את התרופה עד לבדיקה רופאת סמים".
20. במהלך הדיון היום, אפשרתי לעותר לחקור את הרופא, וגם שמעתי הסברים מפי פרופ' יעקב ברג (המומחה מטעם העותר).
21. בדברי העותר ודבריו של עו"ד הלוי, ב"כ העותר, הבנתי שאין שום כוונה לעותר לעבור גמילה מסוימים במסגרת שהותו בבית הכלא (כיום העותר בספטמבר של עציר, והכל כמפורט בהחלטתי בתיק מ"ת 18-05-16398 הנ"ל), אלא רק אם יהיה העותר מחוץ לבית הכלא.
22. עו"ד עמייחי מרקס, ב"כ המדינה, מבקש שניתן פסק דין, שבו יאמר כי העתירה מתיתרת, שכן העותר שבקש בחודש Mai 2018 (בעתירתו בכתב), כי תינן לו תרופה אוקסיקונטין על ידי רפואי השב"ס, הוא מקבל אותה, החל מיום 18.6.18, על פי המרשם של הרופא בבית הכלא ניצן, ד"ר שמייס גבריאל (ראה לעיל פסקאות 15 עד 19).
23. עורק דין הלוי, ב"כ העותר, חשש שאם ישאר המצב כמוות שהוא, יינתן פסק דין כمبرוק על ידי ב"כ המדינה, המוחק את העתירה, בהתאם לשולשים הימים, אשר ביחס אליהם ד"ר שמייס גבריאל נתן את המרשם, לא יחדש המרשם, ובשל כך "יאלץ" העותר לפנות לבית משפט פעם נוספת.
24. במהלך הדיונים היום הצעתו לבאי כוח הצדדים, נוסחה הקרובה לפתרון מעשי, לפיה - כל עוד לא יחול שינוי אקטואלי במצבו הבריאותי של העותר, ימשיך השב"ס לחתם לעותר את התרופה האמורה.
25. עורק דין מרקס, ב"כ המדינה, סבור שאין סמכות לבית משפט ליתן צו צזה.
26. מכל מקום, עמדת ב"כ המדינה היא, כי אין זה ראוי שבית משפט ייתן הוראות לרופא.
27. ב"כ המדינה הציג את הדילמה הבאה: מה יעשה רופא, שמצד אחד יש לו צו של בית משפט, ומצד שני, חל שינוי במצבו הבריאותי של החולים, ויש לרופא חובה לטפל באותו חולה, על פי מצבו העדכני בעת הטיפול.
28. הסבירתי לעו"ד מרקס, ב"כ המדינה, ואני חוזר על כך גם בפסק הדין, שאין כל כוונה שבית המשפט ייתן הוראות רפואיות לרופא. שכן רופאים מצויים לטפל בחולים שלהם בין על פי חוק זכויות החולים, בין על פי שבועת הרופאים, כאשר קיבלו את הרישיון לעסוק ברפואה (כבר הזכרתי לעיל את הנסיבות הביניות שלו, שבהן לא נعنيתי לבקשת עו"ד הלוי ליתן צווי עשה זמניים המוראים לרופאים איזה תרופות לתת; ראה: פסקה 13 לעיל).

- .29. מצד שני, יש משהו בדברי עו"ד הלוי, בטעنته, לפיה, אם במהלך הדיונים היום בתיק זה במשך חודשים לא היה העותר פונה לבית משפט, ולא היו נערכות ישיבות בית משפט מיד תקופה קצרה, יתכן והנושא היה נשכח, והעוטר היה נמצא ללא תרופה.
- .30. לדברי ב"כ העותר, דווקא ההליכים בבית המשפט הם אלה שהביאו לזרזוז הטיפול בעוטר, והובילו לכך שהעוטר קיבל סופ' את התרופה המבוקשת על ידו בבית המעצר ניצן.
- .31. במאמר מוסגר אczyין, כי מבחינה חוקית ו邏輯ית, אכן, התרופה ניתנה לעוטר על ידי הרופא בשב"ס, בבית המעצר ניצן, ביום 18.6.18. אך, העותר מסר בדבריו בפני (בכל ישיבה נטל העותר חלק פעיל ודיבר לא מעט), כי השיג את התרופה בדרך לא דרור; אף, שבאופן ביולוגי, הוא קיבל את התרופה לאחר כל התקופה, כולל: החודשים שבהם הייתה העתירה תלולה ועומדת. העותר אפילו הוסיף ואמר בפני, שאם לא היה לוקח את התרופה, לא היה יכול לטען בלהט ובהתלהבות ובהבנה, כפי שטען בכל ששת הישיבות שהוא בפני (הישיבה הראשונה הייתה רק בתיק המ"ת, וחמשת הישיבות האחרות היו הן בתיק המ"ת והן בתיק עתירת אסיר זו).
- .32. לאור השיקולים שפורטו לעיל, מבלי לגרוע מזקתו של העותר לפני בית משפט ולהציג תביעה נזקין (לモטור לציין שאינני מחווה את דעתו לגבי סיכוי הצלחתה ולגבי הריאות שצורך להביא בפני בית משפט אם וכאשר תוגש תביעה כזאת), ולאחר מכן מסקנת המשפט כי מטרת פסק הדין להכריע האם יש צורך להיענות לבקשת עתירת האסיר שלוני, ולאחר עמדת עו"ד הלוי, אשר מסכים שכרגע אין צורך אופרטיבי למתת את התרופה, כי יש כבר מושם ופואו למשך שלושים ימים, שיימשך לפחות עד 18.7.18, צודק עו"ד מוקס שאין מקום לפסק דין חדש בעניין שלוני.
- .33. לאור האמור לעיל, אני מחייב בזה כדלקמן:
- א. העתירה מצחה את עצמה.
- ב. העותר ימשייך לקבל את התרופה הנ"ל עד תום שלושים הימים, כמו שכתוב במרשם של הרופא.
- ג. אם הרופא יחליט, מכל סיבה שהיא, בין אם מדובר בשינוי נסיבות רפואיות ובין אם מדובר בשינוי החלטה אחר, כי אין בכוונתו להמשיך לחדש את התרופה לעוטר, יודיע על כך לעורק דין הלוי, ועורק דין הלוי יהיה רשאי להגיש עתירה בכל רגע לבית משפט.
- ד. חזקה על ד"ר שם גבריאל או כל רופא אחר, כי לא יפעיל שיקול דעת אחר מאשר שיקול דעת רפואי; לפיכך, אם הנسبות הן פחות או יותר כמו אלה של היום - מתן התרופה לעוטר תימשך.
- ה. כפי שגם הסכימים המומחה מטעם העותר, פרופ' ברג, כי אם אכן יהיה שינוי אקטואלי במצבו הרפואי של עוטר, והדבר יחייב טיפול רפואי במישור אחר, בכלל השלכות של תרופה זו על כל הטיפולים האחרים שלו, רשאי יהיה רופא לקבל החלטה

לגביו הפסקת התרופה או שינוי המינון שלה, בהתחשב בתוצאות אחרות שיקבל העותר, אם יחול שינוי אקטואלי במצבו הרפואי.

.34 אשר להוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין - צודק עורך דין דוד הלוי, ב"כ העותר, כי ללא ההליכים בבית המשפט, במסגרת עתירת אסיר זו, לא היה מקבל העותר את מה שmagiu לו.

.35 זכאי כל אדם במדינת ישראל, ובמיוחד מי שקיבל תרופות מסווג זה או אחר, בהיותו אזרח, להמשיך לקבל את התרופות האמורות, גם אם נעצר והוא נמצא כרגע בפיקוחו של השב"ס. לכן, החלטה למת לעותר את התרופות, מתישבת עם זכותו של העותר, וקבלת התרופות על פי המרשם של ד"ר שמשיס גבריאל מבית המעצר ניצן, היא תוצאה, בין היתר, של הליך העתירה בבית משפט זה.

.36. لكن, הגעתו למסקנה כי העותר זכאי להוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בתיק עתירת אסיר זו.

.37 בהתחשב מכלול הנתונים, מספר היישובות שהתקיימו, חקירות המומחים והזכויות הבסיסיות של אדם קיבל את התרופה שלו, אני מחייב בזה את המדינה לשלם לעותר כשכר טרחת עורך דין סך של 20,000 ש"ח (סכום זה כולל מס ערך מוסף).

.38 סכום זה ישולם על ידי המדינה, בין אם העותר מוצג על ידי הסניגוריה הציבורית ובין אם מוצג באופן פרטי. אם הוא מוצג על ידי הסניגוריה הציבורית הכספי יועבר מתקציב השב"ס או תקציב המדינה לתקציב הסניגוריה הציבורית, ולא תטען הטענה כי מדובר בגופים זמינים של המדינה.

.39 בנוסף לשכר טרחה, תשלום המדינה לעותר (או לסניגוריה הציבורית), את הסכום אשר שולם לפרופ' ברג, המומחה מטעם העותר, עבור חוות דעתו, על פי קובלות שימציא פרופ' ברג. אם סכום זה טרם שולם לפרופ' ברג, תשלום המדינה שירותת פרופ' ברג את הסכומים המפורטים בחשבון או בחשבונות שלוח עבר הכנס חוות דעתו.

.40 מבלי לגרוע מהפסקה הקודמת, לאור העובה כי פרופ' ברג נכח באולם בית המשפט משעה 9:00 עד שעה 13:00, וכי יש צורך לפ██וק לו הוצאות ושכר טרחה (מעבר לתשלומים עבור הכנס חוות הדעת), ניתן פרופ' ברג חשבון בגין ארבע השעות הללו (מתוךן הוא העיד עשר דקות, אבל הוא המתין בסבלנות באולם בית המשפט).

.41 מבלי לגרוע מהאמור בשתי הפסקאות הקודמות, אם תהיהחלוקת לגבי גובה הסכום שmagiu לפרופ' ברג על פי החשבונות שיגיש, ניתן לפנות אליו.

.42 להסרת ספק, החשבונות או הקובלות שיגיש פרופ' ברג, ישולם במלואם על ידי המדינה, כחלק מההוצאות המשפט, וזאת, בנוסף לשכר טרחת עורך דין בסכום של 20,000 ₪, כפי שנפסקו בפסקה 37 לעיל.

.43 בכך הסתיים הטיפול בתיק עתירת אסירת זו, והמציאות תסגור את התקיק סגירה מינהלית.

.44 אין באמור בפסק דין זה כדי לגרוע מהחלטתי בתיק מ"ת 18-16398-05 הנ"ל.

ניתן והודע היום כב בתמוז תשע"ח (5.7.18) במעמד הנוכחים.

נוסח מעודכן זה ניתן היום, י"ט אב תשע"ח, 31 ביולי 2018, בהעדר הצדדים.

המציאות של העתק נוסח מעודכן זה לב"כ הצדדים וכן לנאים דרך השב"ס, יחד עם נוסח הפרוטוקול המוקלט שפוענה.